

Hrvatska sekcija ECOVAST-a | Godišnje izvješće 2018.

Rad upravnog odbora

Upravni odbor HS ECOVAST-a održao je tijekom 2018. pet sjednica (dio sjednica održan je zajedno sa sastancima organizacijskog odbora znanstveno-stručnog multidisciplinarnog skupa *Uloga ekomuzeja u razvoju lokalnih zajednica*). Na sjednicama se prvenstveno raspravljalo o: pripremi prijedloga projekata i organizaciji održavanja navedenog skupa te s njim povezane skupštine ECOVAST International, obilježavanju 25 godina rada hrvatske sekcije ECOVAST-a, sudjelovanju članova ECOVAST-a u radu Hrvatske mreže za ruralni razvoj i u pripremanju 3. hrvatskog ruralnog parlamenta te o radu naših članova u tijelima Ministarstva poljoprivrede na ocjenjivanju Strategija LAG-ova. Članovi UO pripremili su tijekom 2018. prijedloge projekata za tri natječaja: Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske elektroprivrede i Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Sva tri prijedloga projekata bila su namijenjena osiguravanju sredstava za organizaciju spomenutog Skupa te obilježavanje 25 godina rada naše sekcije. Uspješni smo bili na Natječaju Ministarstva znanosti i obrazovanja (4.839,00 kn), dok na preostala dva natječaja nismo dobili sredstva. Usprkos tome, i zahvaljujući izvrsnoj suradnji s Udrugom Eko-muzej Bistra, uspješno je provedena najvažnija aktivnost u protekloj godini.

Komunikacija i informiranje o radu HS ECOVAST

Osnovni oblik informiranja članova i šire javnosti o našem radu i dalje su internetska stranica (www.ecovast.hr), facebook profil (<https://www.facebook.com/EcovastHR/>) te e-mail newsletter koji se šalje na 335 pretplatnika (oko 30% otvaranja). Internetska stranica redovito je ažurirana, objavljena su 4 newslettera i niz objava na facebook profilu s promocijom naših aktivnosti. O ovom dijelu našeg rada najviše pažnje posvećuju Nikša Božić i Ives Vodanović Lukić, a Aleksandar Lukić tehnički priprema newsletter.

Znanstveno-stručni multidisciplinarni skup Uloga ekomuzeja u razvoju lokalnih zajednica

Hrvatska sekcija ECOVAST-a i Udruga Ekomuzej Bistra organizirali su znanstveno-stručni multidisciplinarni skup **Uloga ekomuzeja u razvoju lokalnih zajednica**. Skup je održan 12. listopada 2018. u Općini Bistra (Zagrebačka županija) i 13. listopada na stručnoj ekskurziji u Hrvatskom zagorju i Međimurju (Muzej Radboa, Radoboj; udruga Ekomuzej Lepoglava, Lepoglava, Udruga Ekomuzej Mura, Mlinarska kuća, Sveti Martin na Muri).

Cilj skupa bio je prikaz uspješnih primjera ekomuzeja u Hrvatskoj i inozemstvu, njihove uloge u razvoju lokalne zajednice te podupiranju gospodarskog razvoja. Naime ekomuzeji, kao relativno novi tip muzeja, proizlaze iz lokalnih inicijativa i doprinose očuvanju i razvoju lokalnog identiteta kao i gospodarskom, kulturnom i turističkom razvoju. Upravo zbog njihove višestruke uloge, tema ekomuzeja sagledana je iz vizure različitih znanstvenih disciplina, ali i različitih dionika: stručnjaka i znanstvenika, ekomuzeja, jedinica lokalne samouprave i civilnog sektora.

Posebno je naglašen aspekt uloge ekomuzeja u razvoju turizma i gospodarskom razvoju, što je posebno aktualno s obzirom na izazove s kojima se susreću ruralna područja Hrvatske. Riječi je bilo i o izazovima u osnivanju i vođenju ekomuzeja, s obzirom da ih je trenutno nekoliko u osnivanju. Kao mjesto održavanja je izabrana općina Bistra u Zagrebačkoj županiji, s obzirom na vrlo vrijednu lokalnu inicijativu osnivanja ekomuzeja.

Na skupu je sudjelovalo oko **80 sudionika**, iz niza sektora djelovanja i institucija: jedinica lokalne i regionalne samouprave, fakulteta i znanstvenih instituta, parka prirode, muzejskih ustanova, osnovnih i srednjih škola, privatnih tvrtki, nevladinog sektora, ministarstva, turističkih zajednica.

Predstavljeno je ukupno **13 izlaganja te 5 poster-prezentacija**.

U suradnji s Hrvatskom mrežom za ruralni razvoj (HMRR) u popodnevnom dijelu programa organizirana je panel-rasprava **Kultura i ruralna područja** o značaju kulture za identitet, društveni i gospodarski razvoj ruralnih područja. Panel raspravu je moderirao prof.dr.sc. Dane Pejnović, profesor s Geografskog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta a u raspravi su sudjelovali prof.dr.sc. Tomislav Šola (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, direktor The Best in Heritage), prof.dr.sc. Tihana Petrović Leš (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, predsjednica Hrvatskog etnološkog društva), gospođa Anera Stopfer (Služba za Kreativnu Europu, Ministarstvo kulture) te gospođa Željka Pavlović (Grad Zagreb, Odsjek za koordinaciju i izradu strategije Urbane aglomeracije Zagreb).

Na Skupu su usvojeni i Zaključci koji su prevedeni na engleski jezik i upućeni u ECOVAST International.

Prikaz Skupa, osim na internetskim stranicama naše sekcije, Klementina Batina i Antonija Dejanović objavile su u časopisu *Vijesti muzealaca i konzervatora*, prosinac 2018. (tema broja: Baština, ur. Silvija Brkić-Midžić. Hrvatsko muzejsko društvo. Zagreb, str. 69–72).

Godišnja skupština ECOVAST INTERNATIONAL

Paralelno sa skupom u Bistri, 12. listopada 2018., se održala i skupština međunarodne udruge ECOVAST što je skupu dalo i međunarodnu dimenziju jer su na njemu sudjelovali i sudionici iz Velike Britanije, Austrije, Češke, Slovačke, Mađarske te Albanije. Skupštinu je vodila predsjednica međunarodnog ECOVAST-a, Valerie Carter, koja se u svom izvješću izuzetno pozitivno osvrnula i na Skup i na uvjete održavanja skupštine

Sudjelovanje u radu međunarodne mreže PREPARE

Nikša Božić je na skupu i godišnjoj skupštini međunarodne mreže PREPARE (Partnership for Rural Europe - Partnerstvo za ruralnu Europu) na Kosovu, održanima 30. listopada – 1. studenoga 2018., potvrđen za novog predstavnika HMRR-a u mreži PREPARE te je ujedno izabran u upravni odbor. Mreža PREPARE formirana je 1999. godine s ciljem potpore organizacijama civilnog društva koje se bave temama ruralnog razvoja u državama koje se pripremaju za punopravno članstvo u Europskoj uniji. Od 2015. godine i formalno je registrirana kao neprofitna organizacija sa sjedištem u Bruxellesu. Jedan je od organizatora Europskog ruralnog parlamenta (ERP) a redovito sudjeluje i u radnim tijelima i konzultacijama koje prilikom donošenja europskih politika ruralnog razvoja provode Europska komisija i Europski parlament.

Sudjelovanje u radu Hrvatske mreže za ruralni razvoj

Predstavnik Hrvatske sekcije ECOVAST-a u Hrvatskoj mreži za ruralni razvoj (HMRR) je i tijekom 2018. bio Nikša Božić koji je aktivno sudjelovao u radu Mreže koje je naša sekcija suosnivač, a danas broj 42 člana. Nikša Božić je na godišnjoj skupštini HMRR-a održanoj 5. prosinca 2018. u Bošnjacima (pored Županje). Osim toga, Nikša Božić je i član organizacijskog odbora te koordinator 3. Hrvatskog ruralnog parlamenta koji će se od 24. do 27. travnja 2018. održati u Tisnom na otoku Murteru, s glavnom temom „Okolišna održivost za društveni i gospodarski razvoj“. Pokretač i glavni organizator Hrvatskog ruralnog parlamenta je Hrvatska mreža za ruralni razvoj.

Suradnja s udrugom Terra Banalis

U 2018. započela je intenzivnija suradnja s Društvom **Terra banalis**, osnovanim 2015. godine sa sjedištem u Glini. Društvo okuplja entuzijaste, znanstvene, kulturne i prosvjetne djelatnike zainteresirane za povijest i kulturnu baštinu Banovine. Tijekom 2018. godine Društvo "Terra banalis" u suradnji s Pučkim otvorenim učilištem Hrvatski dom Petrinja organiziralo je seriju predavanja „Mogućnosti i izazovi ruralnog razvoja“.

Tri od šest predavanja održali su članovi HS ECOVAST-a:

- Izv. prof. dr. sc. Aleksandar Lukić (Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovni fakultet, Geografski odsjek; Hrvatska sekcija ECOVAST-a): *Quo vadis, ruralna Hrvatska?*
- Nikša Božić, d.i.a (Hrvatska sekcija ECOVAST-a): *Izazovi razvoja malih gradova*
- Dr. sc. Biserka Dumbović Bilušić (Ministarstvo kulture RH): *Potencijali kulturnih krajolika za održivi razvoj*

Sudjelovanje u Ocjenjivačkog odboru za ocjenu kvalitete lokalnih razvojnih strategija LAG-ova

Nikša Božić i Aleksandar Lukić (te Valerija Kelemen Pepeonik i Jasenka Kranjčević kao njihove zamjene) aktivno su sudjelovali u radu Ocjenjivačkog odbora za ocjenu kvalitete lokalnih razvojnih strategija sufinanciranih kroz Mjeru 19. "Potpora lokalnom razvoju u okviru inicijative LEADER (CLLD - lokalni razvoj pod vodstvom zajednice)" iz Programa ruralnog razvoja 2014.-2020. Rad se odvija u okviru Ministarstva poljoprivrede. Sudjelovanje u radu ovog odbora pruža nam detaljniji uvid u problematiku rada Lokalnih akcijskih grupa, kao sve važnijih čimbenika razvoja ruralnih područja Hrvatske.

Sudjelovanje na natječaju za nagradu Europskog gospodarskog i socijalnog odbora – Civil Society Prize

Na natječaju za nagradu Europskog gospodarskog i socijalnog odbora – Civil Society Prize - „Identiteti, europske vrijednosti i kulturna baština u Europi“ kandidirali smo aktivnosti povezane s dugogodišnjim radom članice Jasenke Kranjčević na prostornim strukturama sela u Hrvatskoj, koje su rezultirale ovogodišnjim objavljivanjem knjige **Zanemarena baština – prostorne strukture sela u Hrvatskoj** (Srednja Europa, Zagreb, 2018.). Na žalost, nagrada nije došla u Hrvatsku no i ova kandidatura uvelike je pridonijela vidljivosti kako hrvatske sekcije tako i međunarodnog ECOVAST-a.

- Bistra 12. 10.2018. Sudjelovanje na znanstveno-stručnom multidisciplinarnom skupu „Uloga ekomuzeja u razvoju lokalnih zajednica“ - s prezentacijom „Jesu li planirana seoska naselja resurs ekomuzeja?“
- Zagreb - predavanje 10.12.2018. Europski dom, Jurišićeva 1/1 predavanje „Hrvatska obala na Jadranskoj izložbi u Beču 1913.“ – na prezentaciji stavljen logo ECOVAST

Promocija ECOVAST-a kroz održana javna predavanja, objavljene članke, knjige, projekte i sl.

- Zajedno s austrijskim kolegom dr.sc. Hans Peter Jeschke (ICOMOS), Jasenka Kranjčević i ECOVAST Hrvatska prijavili su se na projekt u sklopu Europske godine kulturne baštine 2018/2019 na temu *Die „Österreichische Riviera“ und das Salzkammergut – Eine Spurensuche mit Kulturlandschaftsführern für Touristen und Schüler im Vergleich / "Austrijska rivijera" i Salzkammergut – Usporedna potraga za tragovima kulturnih krajobraza za turiste i đake*. Projekt se bazira na dobrovoljnim aktivnostima kao doprinos europskoj godini kulturnog nasljeđa / Ein Beitrag zum Europäischen Kulturerbejahr 2018/2019. projekt se sastoji od održavanja javnih predavanja turistima i đacima.
- **Promocije knjige „Zanemarena baština – prostorne strukture sela u Hrvatskoj“** (Srednja Europa, Zagreb, 2018.).
 - Križevci, Gradska knjižnica Franjo Marković, 07.06.2018.- predavanje „Planirana ruralna naselja u koprivničko-križevačkoj županiji“
 - Zagreb, Hrvatski muzej arhitekture, Zagreb, 20.6.2018. – svečana promocija knjige – o knjizi govorili akademik Mladen Obad Šćitaroci, prof. dr. Zlatko Jurić i prof.dr. Zlatko Karač.
 - Dubrovnik, 10.10.2018. Galerija Dulčić Masle Pulitika, Poljana Marina Držića 1. Dubrovnik – svečana promocija – o knjizi govorili Stjepa Butijer i Ivica Kipre
 - Sisak, Državni arhiv Sisak, 30.10.2018. – „Poznata planirana naselja na prostoru Sisačko-moslavačke županije“
 - Osijek, Građevinski fakultet, Osijek, 15.11.2018. „Što znamo o planiranim selima u Slavoniji?“
- **Predavanje o malim gradovima na Filozofskom fakultetu u Zagrebu**, 22. siječnja 2018. – Nikša Božić održao predavanje „Izazovi razvoja malih gradova“ na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, u organizaciji *udruge mobilnaEKA – Platforma za mobilnost i međunarodnu suradnju etnologa i kulturnih antropologa* (Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu).
- **Koordinator teme „Mali gradovi“ u sklopu projekta HERU – Heritage urbanism** Nikša Božić bio je koordinator teme „Mali gradovi“ u okviru projekta *URBANIZAM NASLIJEĐA - Urbanistički i prostorni modeli za oživljavanje kulturnoga nasljeđa* (Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Istraživački projekt HRZZ-2032, Voditelj projekta akademik Mladen Obad Šćitaroci, dipl.ing.arh.).

- **Članak o malim gradovima u knjizi HERU projekta** Pripremljen članak (poglavlje knjige) *Urban Transformation and Sustainable Development of Small Historic Towns* (autori: Nikša Božić, Biserka Dumbović Bilušić i Jasenka Kranjčević). Članak će biti objavljen kao poglavlje knjige *Cultural Urban Heritage - Development, Learning and Landscape Strategies* koja će biti tiskana u okviru projekta HERU – Heritage urbanism, izdavač Springer.
- **Voditelj radionice "Ususret trećem Hrvatskom ruralnom parlamentu"** 5. prosinca 2018. – Nikša Božić vodio radionicu *Ususret trećem Hrvatskom ruralnom parlamentu* što je održana u Bošnjacima u organizaciji Hrvatske mreže za ruralni razvoj - HMRR, uz domaćinstvo LAG-a Šumanovci. Radionici su prisustvovali predstavnici dionika ruralnog razvoja, među kojima LAG-ovi i udruge članice HMRR-a. Na radionici je predstavljena glavna tema 3 HRP-a, te su razrađivane moguće pod teme radionica i world cafea.
- **Sudjelovanje na međunarodnom simpoziju** EGEA-Seminar *Lost in Austria 2.0 - Enhancing Rural Resilience*. Aleksandar Lukić sudjelovao je na simpoziju i zajedno s Franzom Nahrdom iz ECOVAST Austrija vodio radionicu za studente pod nazivom *NGO's and the Rural. The Example of the ECOVAST - European Council of Villages and Small Towns*.
- Klementina Batina, članica Upravnog odbora naše sekcije ECOVAST-a, objavila je tijekom 2018. autorsku monografiju „**Aspekti ženskog autorstva u ranoj hrvatskoj etnologiji i folkloristici**“.
- Miroslav Klemm, dugogodišnji član naše sekcije, objavio je u listopadu 2018. knjigu „**Nepoznata lica Varaždina**“ (Modernist Nakladništvo, Varaždin, 2018).

U Zagrebu, 18. prosinca 2018.

Izvešće pripremio:

Aleksandar Lukić

Predsjednik HS ECOVAST

Hrvatska sekcija ECOVAST-a (Europskog vijeća za sela i male gradove)

Froudeova 78, 10 020 Zagreb

Upravni odbor u 2018. sačinjavali su:

1. dr.sc. Aleksandar Lukić, predsjednik
2. Nada Bakula
3. dr.sc. Klementina Batina
4. Nikša Božić
5. mr.sc. Valerija Kelemen Pepeonik
6. Andreja Kolić
7. dr.sc. Jasenka Kranjčević

Tajnik

Ives Vodanović Lukić

Udruga je upisana u Registar udruga Republike Hrvatske
pod registarskim brojem 00000587

OIB 36183614872

Žiro račun udruge:

Zagrebačka banka IBAN: HR 33 2360 0001 1015 850 29

www.ecovast.hr